

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΝΙΚΟΛΗΣ ΔΙΠΕΘΑΝΕ!...

—“Όπου φτώχος κ' ή μοίρα του! παραπονιόταν κάθε βράδυ κα- τή τής τύχης του ο Νικόλης ο Μαστρατάς, γυρίζοντας κατακουρασμέ- νος, γεμάτος χρώματα κ' ιδρώτα από τους άγρους και αποείχοντας με βόγγο καταγής τή άπαστράπτοντα από τή δουλειά ξανάρα του. Σ' έ- ναν τάφο θ' αναπαυθόμμε μεις!...

Γυρίζοντας κατακουρασμένος από τους άγρους...

Φτώχος και φουκαράς ο Νικό- λης, κμεροδοουλ-μεροφάι στα χω- ράρια, εδούλευε, εδούλευε, εχαί- ον και προκοπή δεν έβλεπε. Τά λίγα μεροδοούλια του τί να τή προ- τοκαμή! Τσίπουρο ξεκουραστικό γά πιη, καρπό για τή σεκλέτια να φουμάρι, παντοφλες να πάρη τής Νικόλιας τής γυναίκας του, ή τή σπιτιού εείδηματα γ' άγο- ράση.

— Και τί δεν θέλει τή σπιτι, μαρέ παιδιά! Σε κάθε καρφι και μιά ανάγκη κρέμεται, σε κάθε τρέτα κ' ένα στόμα χάζει, πού θέλει βούλωμα.

Με τί να τή προφτάση ο μαύρος άνθρωπος με δύο χέρια πάζει! Και σιδερένιος κίτανε, θά έλκω- νε...

Παιδιά — σκυλιά να τής — ο Νικόλης δεν είχε. Τή Νικόλινα

μοναχή τή γυναίκουλα του, ένα ξερό κοριμ, διαμένο από τήν πολλή δουλειά κ' από τή δυστυχία. Απτή του μάζεπε τή λαχανάκια πού έσε- στά κ' άριμωρούσκα του έφερνε στην ξύλινη γαβιάθα κάθε βράδυ, απτή κατέβαζε τή ετσανάκια γά να τού βράζει με λαχο- ρούλια τού κρασι, απτή να τσούζει τή χέρια τής μέσα στο σπιτι και να γόδνει τή δάχτυλά της από τής άγροδοουλειες και να στραβόνεται από τή ενυχτέρια.

Κάτι καλύτες άρρώστειες τ' άνοιξαν του Νικόλη και κάτι αγιάτρευτες πληγές, όπως ο ίδιος έλεγε: τή βερεσοδία Χρωστόσε εδω κ' έχει κλωνάκιμα, άλλα κείνα πού τον στενοχωρούσαν και δεν τόν άφιναν να κοιμηθή. Ήσαν δεα χρεωστόσε από λάδι και πετρέλαιο και κάτι άλλα τέσια σε δυό 'Αρμένηδες πού γύριζαν στο δρόμο!

Κι' οί δανειστές του απτόι σε ήριζα δεν τόν άφιναν. Κάθε πρωί και κάθε βράδυ χτυπούσαν τήν πόρτα του να λέγαν τής γυναίκας του:

—“Αι, μαντίμα, θά μάζ δάση ο Νικόλης σου τού εμπό- ρου τού ή θά τού πάρουμε στο δρόμο τού σακκάκι!...

—“Υπουονή!... 'Υπουονή! τούς άπαντούσε πάντα ή Νι- κολίνα.

***

Τά πράγματα εστενέφταν πολύ. 'Ο Νικόλης δεν τολμώ- σε ούτ' έβω από τή σπιτι του να βγη, ούτε στον καφενέ γά πάη! Οί δανεισται τόν εστενοχώφρισαν και οί 'Αρμένηδες κάθε στιγμή τήν πόρτα του χτυπούσαν:

— Κυρά Νικόλινα! Τά ψέματα τελειώσανε παιά. 'Αν άδρω δεν πάρουμε παράδες, θά γόδουμε και σένα και τή σπιτι... Τά χρεώσταις ο Νικόλης. Τή νύχτα δεν έβλεπε μάτι. 'Εγύριζε και ξαναγύριζε στο κρεβάτι, σκετόμενος πως θά βγη από τή στε- νοχώρια του απτή. Βογγούσε και ήδωνε δηλ τή νύχτα. Κατά τή με- σάνυχτα — τού καπό του μονάρο δεν έφρατα — τήν πάνουσε και τή Νικόλινα του τή δόντια της. Πονόδοντος φριχτός και άνυπόφορος...

'Εκλαιγε, φροσάσε, τραβούσε τή μαλλιά της και τή μάγουλα, μιά ο πονόδοντος σάν μάγκανος τής έφαγγε και τής σουβλούσε τή κεφάλι. 'Γουούνηξε δηλ τή νύχτα ή φτωχιά κ' έτσι στο πόδι ξενοχτίσε ως τήν αυγή, πού άρχισε να γαλακιάνη τή σισοάδι.

'Όταν έφεξε καλά κ' ή κόττες κ' ή γυναίκες εβήσαν στη γει- τονία, φτάσανε κ' οί 'Αρμένηδες. 'Εγύπρισαν τήν πόρτα με θυμό, τήν ξαναχτύπησαν πού τήν εκίμανε να τρέξη και φώναξαν με άγρια φωνή:

— Κυρά Νικόλινα, άνοιξε γιατί θά σπάσουμε τήν πόρτα!

Μεσα ή Νικόλινα και ο Νικόλης, λαφωμένοι σε μιάν άσχη, τρομαγμέ- νου, άμικου, ούτε μιλιά δεν βγά- ζουν. 'Η πόρτα πάι τρανιάχητη, έσπασε στους σκοουρασμένους της άρμους και τή σκελίδρωσε π'άσανε από τόν χτύπο.

— Νικόλη μου, τί θά γίνουμε;... 'Ο Νικόλης έγιορσε, τήν κίτταζε στή μάτια. Προμένη, γρατσινω- μένη, άναμαλλιάρα και έλεινε, με κόκκινα από τή κλάμμα τή μάτια και τή μάγουλά της καταβρεγμένα

—'Υπουονή, ύπουονή, τούς έλεγε πάντα ή Νικόλινα.

απ' τή δάσρα. Τήν ειδε έτσι τρομαγμένη δίπλα του, τσαλακομένη και κλαίμε- νη, σάν δυστύχημα μεγάλο να τής ήθε κατακέφαλα, και μιά ιδέα τού ήθε άμέσως στο κεφάλι.

— Βρέ γυναίκα, τής λέει ο Νικόλης, έτσι πως είσαι, φαίνεσαι σάν νεκράκις δηλ τή νύχτα!... Δεν γύα- νεις στην πόρτα να τούς πής πως... πέ- θανα άπόψε, μήπως σε λυπηθου και φύ- γουν!...

'Η Νικόλινα τόν εκώτταζε στή μάτια. — Καλέ τί λές, κύρ-Νικόλη! Κοίφα ή ώρα πού τ' άκούω...

— Απτό πού λέω, βρέ γυναίκα! Πες τους πως πέθανα, να φύγουν! 'Αμα σε δούν στή μούτρα, θά ποτέφουν πως ή 'έκλαιγες και με μοιολογούδες δηλ νύ- χτα...

Κι' έπεσε ίσιος στο κρεβάτι του κ' έ- σταύρωσε στο στήθος του τή χέρια!

'Η Νικόλινα, κωμωποιασμένη, τσαλα- κομένη και άξέδοαχρητη, άνοιξε στους 'Αρμένηδες τήν πόρτα.

— Τ' είν' τού καπό πού έπαθα, μαρέ παιδιά! Πέθανε ο Νικόλης απύς!... Οί 'Αρμένηδες έμειναν κατάληπτοι: από τή απρόσπαι άγγελια:

— Μαρέ τί λές!

— Πάει ο Νικόλης! Δεν έχω ή μαύρη Νικόλαχη παιά. Τήν ειδαν με τραβηγμένα τή μαλλιά, γρατσινωμένη από τους κοπετούς και με κρημένα μάτια από τους θρήγους, τήν ειδαν έτσι κού τήν εύτεφταν.

'Ενας έφανε τού κεφάλι και ειδε μέσα από τήν πόρτα κάτι λευκό και κάτι λευκανόμορφο απάνω στο κρεβάτι ξεπλωμένο. Απτήριξαν κ' άναστενάζοντας κ' απτόι τήν ελαρηγόρησαν:

— Θεός σωρέσει, τόν καημένο! Ζωή σε λόγου σου, κυρά Νικόλινα, και ο Θεός κανένα στόν κόσμο δεν άφινει!...

— Και σής χρωστόσε ο μαύρος και κωκόστος και κάτι βερεσοδία! Πρώστεισε ή σύζυγος του Νικόλη ξεπαίνω- τας σε λυγμούς και θρήγους.

— Χαλάι του, βρέ αδερφή, χαλάι του, μη μάζ τή ξανααφείρες παιά... Θεός σωρέστονα τού φουκαρά, νά λές... Ζωή σε λόγου σου, κυρά Νικόλινα! Χαλάι του και τού μπόρτα! Μπάσα! 'Ανθρωποι είμαστε και μεις και ξερούμ' από φτώχεια. Χαλάι τού μακαρίτη να τού γί- νουνε!...

Χρωστόσε σε δυό 'Αρμ- ηδες πού γύριζαν στο δρόμο...

— Πέθανε ο Νικόλης άπόψε!...

Πέρασαν μήνες άρκετοί, πού ο Νικόλης ειχε παιά ή- συχάσει... ως αποιανών! Οί 'Αρμένηδες δεν ξαναφάνη- ραν από κεί, κ' απτός ελευθέρα πήγανε στή δουλειά του. Ξαναφριξε τού καρνεγιο του, τού τσίπουρο και άλλους εμου- στήριδες για λάδι και πετρέλαιο...

Μιά μέρα θυμωσ πού γύριζε από τού χωριό καταλερωμέ- νος και γεμάτος χρώματα, και κίττεισε εσπύ Παπά ή βρούρη πού ή δημοσπτή, να και βλέπει πίσω του τους 'Αρμένηδες πού εχόντουσαν καθάλλα από τή γύρω χωριά, όπου ειχαν πάει για εμπόρο!

Νά φύγη τού ήτανε άδύνατο, και να κρηφή καπό δεν είχε παιά. Τι να κινή τού λοιπόν; Βούταί, κρύβει τού κεφάλι του στο γερό και έ- κανε πως λούζεται για να μην τόν δούνε.

Οί 'Αρμένηδες σάν και να ύποψιάστηκαν και στωμάτησαν τ' ή- λογα.

— Μαρέ, σάν τού Νικόλη δεν είν' απτός;

— Απτό πλου έστ, μοιάζει!

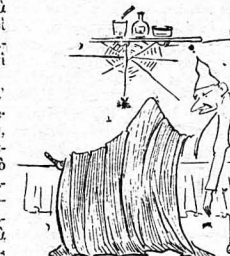
— 'Ο Νικόλης εινε ολοζώντανος!

— Γιά βάστα να τόν ίδουσε!

'Εγράτησαν τ' έλογα, δήθεν ότι θά τή πούσιν. 'Ο Νικόλης, σοσ απτωι στενοκόνταν εκεί, τόσο κ' απτός έκα- νε πως νίβεται. 'Η ώρα περνούσε κή του Νικόλη τού λούθου δεν έπαυε...

Τέλος, ειβε κ' άποεισε κ' απτός κ' αποφάσισε να τούς ξεφύγη με πονη- ρία. Στραβώνει λοιπόν τή στώμα του, κλει τή ένα μάτι, κουλιάζει κ' τή χέ- ρι του και κοιταξίνοντας πού από τή ένα πόδι, άγνώριστος τελείως, σακα- τεμμένος κ' έλεινους — σώματος κα- τατάσιμα, φαρφές — πέρασε μέσ' ή- πο τούς 'Αρμένηδες και τράβηξε να φύγη!

Απτόι, βλέποντας τού κατασκατεμ- μένο σώμα πού έπέρασε, νόμισαν ότι απατήτησαν και τραβήσανε για να φι- μάτι...

Τή νύχτα δεν έβλεπε μάτι...

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

Η ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΤΟ ΔΡΑΜΑ

ΟΛΙΣ ή Φλώρα γύρισε κι αντίκρισε το Βρανά, το πρόσωπό της αγρίεψε. Γινάχτηκε θύση και τού φώναξε:

— Δέν μου λές; Έχεις κανένα ένταλμα έναντιόν μου; Είσαι άστυνομικός; Είσαι ό άντικρυ μου, ό πατέρα μου, ό αδελφός μου; Τότε γιατί μέ κινήγας έτσι, που νά πάρη ό διάβολος!... Τί θές από μένα;

— Ό Βρανάς πάγωσε. Δέν περιμένα ποτέ μιά τέτοια ύποδοχή. — Φλώρα! ηθίγοίς συγκινημένα. — Άρσση με ηυχη, Μή μή ένοχλείς, ακόμα δέν άνοιξα τά μάτια μου. Γιατί μπανεις στό σπίτι μου άνόν κλέφτης; Ουφ, άδερφέ!... Είπε τά λόγια αυτά και ξανακάθησε στη θέα της, γυρίζοντας τόν τις πλάτες.

Ό Βρανάς ελχε μείνει στη μέση τού δωματίου έντελώς άποσβολωμένος, σάν νά τόν χτύπησε κεραυνός.

Τί νύκανε; Νάρσυγε; Ναι, αυτό ήταν τού καλύτερο, τού πού σαστό, τού πού άνδροκό. Νά φρήνη άμέσως...

Μά δέν ελχε τή δύναμη.

Τού μυαλό του, ή λογική τού ελγαν νά φρήνη και νά μών ξανακατάτηρ πειά στό σπίτι τής θεατρίνας.

Η καρδιά του όμως τού μύλισσε με άλλη γλώσσα, τόν κρατούσε καρφωμένο στη θέα του, τόν τραβούσε στόν έξευτελισμό, στόν θλεφρό... Κι' ύπερίσχυσε τέλος ή καρδιά του.

Δέν έβρυγε. Έμεινε εκεί όρθός, γιά μερικάς στιγμές κι ύστερα πήγε και κάθησε σντερμημένη, κατάμαυδα λεημένος, σ' έναν καναπέ.

Η Φλώρα, που νόμιζε πως θά τήν άφινε ηυχη, γόοισε και τόν κύνταξε ρομφασμένη.

Τά βλέμματά τους σναντήθηκαν. — Έμένα δίνωγεις, Φλώρα, σέ μένα ιιλιάς έτσι: τής ελπε δειλιά και συγκινημένα ό Βρανάς.

Η Φλώρα όμως δέν τού άπάντησε. Βιάζότανε νά βγή έξω. Τής ελχαν πει πως πριν από τού φαγή, ό Λίωφης σήγαννε κι' έκανε έναν περίοτο ός τούς Στίλους τού Όλυμπίου Διός. Σκέφτοταν λοιπόν νά ντυθή και νά τραβήξη κι' αυτή ός εκεί. Θα τόν σναντοίσει, ήταν βέβαιη γι' αυτό. Κι' ήτανε ακόμα βέβαιη πως θά τόν κατακοίσει. Τό μέρος εκεί κάτω ήταν κατάλληλο γιά ρομφαστικές περιπέτειες.

Νύ όμως που τής έφερε στη μέση ό Βρανάς. Ό άντιπόροος αυτός άνθρωπος, που τής ελχε γίνει κυριολεκτικώς κουνούδι τελευταία.

— Ά, όλα κι' όλα, δέν ήταν καμιά Άρσσηκις αυτή, γιά νά μή μπορη νά γλυτώρη από έναν τέτοιο μυελό. Θα τόν έδιωχνε με τού χειρότερο τρόπο από τόν χούρο, άφού δέν ήθελε νά φρήνη με τού καλό. Σηκώθηκε χωρίς νά τού δινή προσοχή, πέταξε τά ρούχα τού σπιτιού κι' έβγαλε από μιά ντυλιλάτα τού πού κομμάτι τής φόρεμα.

Έτσι μσοντυμένη καθώς ήταν, πλά μπορούσε νά ξετρελλάνη και τόν πού ψυχάρωο άνθρωπο.

Ό Βρανάς τήν χτυπούσε σάν μεθυμένος, σάν νά βλεπε δνείρο. Τί ώραία και τί προκλητική που ήτανε!... Για τού φειδίσιον αυτό κομμάτι ελχε στείλει κατά διαβόλου τις δουλειές του, ελχε ξοδεφει και τήν τελευταία τού πεντάρα, ελχε χάσει τόν ύπνο του, τήν ηυχη του... Κι' όμως δέν άξώδιηκε νά τού σφίξη στην άγκαλιά του γουνε!

— Καλέ, πού Νικολής! Αυτός θα ελνε τώρα χοφφα χιώματα... — Βρε άδέρφι, οι πεθαιμένοι ζωντανεύουν;... Και τραβήξαν τού δρόμο τους γελώντας με τού κάθμα τών. Ό Ένας όμως άλ' αυτούς, σάν νά μών πίστετε τού στράβωμο τού σώματος που πέγραφε από μπροστά τών, και μόλις ό Νικολής προχώρησε, τόν πήρε από πίσω.

Έκείνος έπήγανε τού δρόμο του κουλόσ, κοιτούς, τυφλός και στραβομούρης, ένα διάστημα, και μόλις έστρωσε σέ άλλο μονοπάτι που ήταν βεβαιός πός δέν τόν έβλεπαν, έπηρε πάλι τήν άριότητα και τήν ύγειά του.

Ξεκαρδιμένος στά γέλια, ό Άρμένιος τόν έφώναξε: — Βρε Νικολή, βρέ! Τι νέα από τόν κάτω κόσμο;... Γυρίζει ό Νικολής και τί νά δη! Άμέσως στράβωσε πάλι τού στίγμα του, γυρίζε σάν κουλό τού χέρι κι' άρχίζει νά κουνάταιν... Ό Άρμένιος ελχε ξεραβεί από τά γέλια κι' ελχε πέσει καταγής.

— Βρε ξεκοτούσσο, Νικολή, και χαλάλι σου τά βρεσέδα!... ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η θεατρίνα γύρισε και τόν κύνταξε ξαφνιασμένη.

ούτε μιά φορά... Η σκέψη αυτή τόν γέμιζε παράτονο... Δάγκανε τά χείλη του γιά νά μή δακρύσει.

Σδέλτα κι' αδιάφορη, ή Φλώρα, σάν νά ήταν όλομόναχη μέσα στην κάμαρη, έτοιμαζότανε γιά τήν ερωτική τής έσοτρατεία.

Πουδράφους άφθονα τού λαμό της, τά χέρια της, τις γυνινές πλάτες της... Πήρε κατόπιν ένα μπουκαλάκι με άρωμα και τού άδειασε όλόκληρο σκεδόν άπάνω της.

Τού Βρανά τόν έκαψε ή περιέργεια κι' ή ζήλεια συγχρόνως. Γιατί αυτές ή έτοιμασίες; Πού θα ήγαννε ή Φλώρα; Τέλος δέν κρατήθηκε και τή ρώτησε δειλιά: — Θα βγής έξω, Φλώρα;

Η θεατρίνα γύρισε και τόν κύνταξε ξαφνιασμένη. — Μνά, έδώ είσαι ακόμα! Νόμισα πως έβρυγες. Και τού γόοισε πάλι τις πλάτες.

Τά περιφρονητικά της αυτά λόγια, τού πρόστιγο φέρομιο της, ό λόνος κι' ή ζήλεια, έκαμαν τού Βρανά νά χάσει τήν ψυχραμία του. Η όψη του ελχε χλωμάσει, τού βλέμμα του θλώωσε.

Σηκώθηκε έπάνω, πλίσιασε τή Φλώρα και τής ελπε μέσα άλ' τά σφιγμένα του δόντια:

— Ποτέ δέν σε φανταζόμουννα τόσο άχάριστη... Είσαι άχάριστη! Η Φλώρα γύρισε άπότομα και τού φώναξε γεμάτη θυμό: — Ξεκομπήσου από δώ!... Φεύγ, σού λέω...

Τράβηξε από διαβόλο!... Φεύγα, σού λέω... Μά ό Βρανάς ούτε κουνήθηκε από τήν έξέου του. Δέν έβλεπε πειά μπροστά του. Μέσα του κόχλωσε ή όργη, τού πάθος, ή λύσσα τού περιφρονημένου έζωτα.

— Ξεκομπήσου, λοιπόν! τού ξαναφώναξε ή Φλώρα, κόχλωνη άλ' τού θυμό της. Γαργέμισον από δώ!... Τσι-κουνη, βλάκα!... Ό Βρανάς δέν ήξερε πειά πού βρισκότανε.

Τά λόγια τής έκαμαν τόν χτυπούσαν άγρια, αλύπητα, τοουχτερά σάν καμουτσικές, τού άνεβαζαν τού αίμα στό κεφάλι, τού έκαναν νά βράξη.

Έλπιε νά πη κάτι, μά δέν μπορούσε. Τά δόντια του ήταν σφιγμένα τόσο, που δέν μπορούσε νά τ' άνοιξη.

— Μά φήγε λοιπόν, ξεφώνισε πάλι άγρια ή θεατρίνα και τόν έστρωψε.

Τού σπρώξιμο αυτό ήταν άνηατό και άπότομο. Ό Βρανάς έπεσε πάνω σέ μιά κερκέλα. Μά σηκώθηκε άμέσως έπάνω, τά μάτια του πετούσαν σπίνθες, έφευγε σάν τού βορφό. Πήδησε κοντά στη θεατρίνα και τής ελπε μιά λέξη βρασιά, μά βρισά πόσσηχη, μά βρασιά, μέσα στην όποία ελχε κλείσει όλη του τή λύσσα, όλο του τού θυμό, όλη του τή ζήλεια και πέ πεισμα.

Φρενασμένη από όργη ή Φλώρα, στήριωσε τού χέρι της και τούδωσε ένα δνειτό μπάτσου.

— Νά!... Βλάκα!... Γελοίτε!... Κορδύδο!... Από τού στόμα της έβγαναν πειά ποτάμι ή βροσιές, βροσιές χυδαίες, τού δρόμου, τής ταβέρνας, βροσιές πού θύλασαν και τις πέτρες νά κοκκινίσουν, άν ελχαν αυτά κι' αίσθηση.

Μήν ξεροντας τί κάνει πειά ό Βρανάς, πρελλός, άπειλαμένος, βαθειά πληγωμένος στο φώλοτιμο και στόν έρωτά του, ελχτηκε έπάνω στη θεατρίνα κι' άρχισε νά τή χτυπά.

Τή χτυπούσε άγρια, αλύπητα, τυφλό. Τή χτυπούσε πρήνονας τά δόντια του, μοναρχίζοντας, λισσώνοντας. Τή χτυπούσε με τις γροθιές του στο πρόσωπο, στο κεφάλι, στο στήθος.

Στην άρχή, ή Φλώρα τόν χτυπούσε κι' αυτή, τόν δάγκανε, τόν τσάγγουινε, τοιςχιτε τού πρόσωπο με τού μυεσά οροδαρκαιμένα νυχάκια της, προσπαθούσε νά τού βγάλη τά μάτια, σάν τήν άγοισμένη γάτα...

Δερόντουσαν έτσι άρκετή ώρα, χωρίς νά μιλάνε. Δέν άκονούγαν παρά τού κωνιασασμά τους και τά ύπόκαφα χτυπήματα, που πέφτανε βροχή.

Μέσα στό σάν δέν ήταν κανέννας αυτή τή στιγμή γιά νά τούς χωρίση. Και σγνά—σγά ή Φλώρα άρχισε νά υπεκπίπη μπρός στην άνοπρία δόναμο τού άντιπάλου της, μπρός στη δίκαιη μανία που τόν κατείχε και που διπλασίασε τήν όργη του. Δέν χτυπούσε πειά τού Βρανά. Τόν άφινε νά τήν δένην αλύπητα, χωρίς νά μιλάνη, χωρίς νά ξεφωνήση καθόλου και νά ζητηση βοήθεια...

Τυφλός από θυμό ό νέος, με τού πρόσωπο κοκκιματωμένο άλ' τις τσαγγουινές, με τά μαλλιά άνο—κάτω, με τού λαμυρόθεη και τού πουκάμισο σχισμένα, ξεκαλοουθούσε νά τή χτυπά, όποιου τήν ελδε νά σοφιάζετα κάτω...

(Άκολουθεί)